

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa 2403687
Matèria Procediments administratius
Assumpte Falta resposta sol·licitud responsabilitat patrimonial

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1 Tramitació de la queixa

El 01/10/2024 registrarem un escrit que identificarem amb el número de queixa 2403687. La persona interessada presentava una queixa per la falta de resposta a les nombroses sol·licituds presentades des de l'any 2019 en matèria de responsabilitat patrimonial per part de l'Ajuntament de Castelló de Rugat.

Per això, el 08/10/2024 sol·licitarem a l'Ajuntament que, en el termini d'un mes, ens enviara un informe sobre este assumpte i en particular sobre les raons que han impedit a l'Ajuntament de Castelló de Rugat dictar una resolució expressa i notificar-la a la persona promotora de la queixa, en el termini establert per la legislació aplicable, i la previsió per a fer-ho. El termini per a l'emissió de l'informe era d'un mes. Esta resolució va ser notificada a l'Ajuntament el 17/10/2024.

Finalitzat el termini per a la remissió de l'informe, no s'ha rebut en esta institució contestació al requeriment realitzat a la referida administració local, cosa que ens impedisca contrastar les al·legacions, manifestacions i afirmacions realitzades per la persona promotora de la queixa.

2 Conclusions de la investigació

L'actuació administrativa investigada es concreta en la falta de resposta a les sol·licituds formulades per la persona promotora de la queixa en relació amb un expedient administratiu sobre responsabilitat patrimonial a conseqüència d'una caiguda en la via pública.

L'Ajuntament de Castelló de Rugat no ha emés l'informe sol·licitat i, per tant, esta circumstància impedisca al Síndic conèixer i valorar les raons per les quals no s'ha donat resposta a la persona interessada; en definitiva, impedisca conèixer i valorar les raons per les quals l'Administració ha incomplert amb la seua obligació legal de resoldre dins de termini els procediments mitjançant el dictat de la resolució que siga procedent i la seua notificació a la persona interessada.

Quant a l'objecte de la queixa, el fet que la persona interessada presentara una sol·licitud en matèria de responsabilitat patrimonial en data 07/01/2019, de la qual encara no ha obtingut resposta, permet afirmar que l'Ajuntament de Castelló de Rugat no ha acomodat, en este cas, la seua actuació als principis d'eficàcia i celeritat (article 103 de la Constitució), per dilacions indegudes en la tramitació de l'expedient. El principi d'eficàcia exigeix de les administracions públiques que es complisquen raonablement les expectatives que la societat demana, entre elles el deure de resoldre expressament les sol·licituds i reclamacions, ja que el coneixement de la fonamentació de les resolucions és pressupòsit inexcusable per a la defensa dels seus drets i interessos legítims. El

principi de celeritat imposa a l'Administració el seu impuls d'ofici pel titular de la unitat administrativa encarregada, que ha d'adoptar les mesures necessàries per a evitar tota anormalitat o retard.

Així, convé destacar que el personal al servei de les administracions públiques que tinga a càrrec seu el despatx dels assumptes, i també els titulars dels òrgans administratius competents per a instruir i resoldre són directament responsables, en l'àmbit de les seues competències, del compliment de l'obligació legal de dictar resolució expressa dins de termini. L'incompliment d'esta obligació donarà lloc a l'exigència de responsabilitat disciplinària, sense perjudici de la que pertoque d'acord amb la normativa aplicable (article 21.6 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre).

És il·lustrativa en este sentit la **Sentència núm. 249/2017, de 14 de febrer de 2017, del Tribunal Suprem, Sala Contenciosa (rec. 2379/2015)**, en el fonament jurídic tercer de la qual s'afirma que:

(...) **no es facultad de la Administración ampliar los plazos mediante dilaciones voluntarias, ni sobrepasar los citados plazos** cuando materialmente ha llevado a cabo actuaciones antes de recepcionar el expediente, lo que nos debe llevar a entender que en aquellos supuestos en los que la Administración haya realizado o podido realizar actuaciones tendentes a dicho fin, aun cuando no haya recepcionado el expediente, no podrá exceder el citado plazo del tiempo que reste o de los seis meses, puesto que **el deber impuesto de atenerse a un plazo legalmente fijado, es un deber material y no formal, de carácter objetivo y al margen de la voluntad de los interesados.**

En este sentit, en la **Sentència núm. 1909/2017, de 5 de desembre de 2017 (recurs 1727/2016), el Tribunal Suprem** diu que:

(...) Del derecho a una buena Administración pública derivan una serie de derechos de los ciudadanos con plasmación efectiva, no es una mera fórmula vacía de contenido, sino que se impone a las Administraciones públicas de suerte que a dichos derechos sigue un correlativo elenco de deberes a estas exigibles, entre los que se encuentran, desde luego, el derecho a la tutela administrativa efectiva y, en lo que ahora interesa sobre todo, a una **resolución administrativa en plazo razonable** [siendo así que] al menos resulta procedente dejar apuntado que en atención a las circunstancias de cada caso, bajo el prisma de los anteriores principios, **la dilación no razonable y desproporcionada** en la remisión del expediente para ejecución de la resolución estimatoria del órgano económico administrativo no puede resultar jurídicamente neutral sino que deberá extraerse las consecuencias jurídicas derivadas.

El que s'ha exposat permet entendre que l'Ajuntament de Castelló de Rugat ha vulnerat el **dret a una bona administració** i, en este sentit, cal concretar que este dret es conforma, així, com un dret bàsic i essencial de la ciutadania valenciana, que s'integra, com a mínim, pels drets de la persona que les administracions públiques atenguen en un termini raonable les peticions que esta els formule, donant-los una resposta expressa i motivada, de manera que el ciutadà puga conèixer en tot moment quina és la posició de l'administració concernida respecte del seu problema, per a, en cas de discrepància, poder exercir les accions de defensa dels seus drets que estime més adequades.

Les **sentències del Tribunal Suprem 1421/2020, de 28 de maig (rec. 5751/2017), i 1309/2020, de 15 d'octubre (rec. 1652/2019)**, analitzen el principi de bona administració i disposen:

Es sabido que el principio de buena administración está implícito en nuestra Constitución (artículos 9.3, 103 y 106), ha sido positivizado en la Carta de Derechos Fundamentales de la Unión Europea (artículos 41 y 42), constituye, según la mejor doctrina, un nuevo paradigma del Derecho del siglo XXI referido a un modo de actuación pública que excluye la gestión negligente y no consiste en una pura fórmula vacía de contenido, sino que se impone a las Administraciones Públicas, de suerte que el conjunto de derechos que de aquel principio derivan (audiencia, resolución en plazo, motivación, tratamiento eficaz y equitativo de los asuntos, buena fe) tiene -debe tener- plasmación efectiva y lleva aparejado, por ello, un correlativo elenco de deberes plenamente exigible por el ciudadano a los órganos públicos. Entre esos deberes está -y esto resulta indiscutible- el de dar respuesta motivada a las solicitudes que los ciudadanos formulen a la Administración y a que las consecuencias que se anuden a las actuaciones administrativas – especialmente cuando las mismas agraven la situación de los interesados o les imponga cargas, incluso si tienen la obligación de soportarlas- sean debidamente explicadas no solo por razones de pura cortesía, sino para que el sujeto pueda desplegar las acciones defensivas que el ordenamiento le ofrece.

Esta institució ha de recordar a eixe ajuntament que la falta d'impuls i tramitació de l'expedient suposa un incompliment de l'obligació que té l'Administració pública de sotmetre el procediment administratiu al principi de celeritat i d'impulsar d'ofici tots els seus tràmits, tal com estableix l'article 71.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

Després de la investigació que hem dut a terme, concloem que s'han vulnerat els drets de la persona titular. En concret:

- El dret de la persona promotora de la queixa a obtindre, dins del termini legalment establert, una resposta expressa i motivada respecte dels escrits que es presenten davant de les administracions públiques, en el marc del dret a una bona administració.

2.2 Conducta de l'Administració

L'article 39.1.a) de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, estableix el següent:

Es considerarà que hi ha falta de col·laboració amb el Síndic de Greuges quan, en els terminis establits per a això, es produïsquen els fets següents:

a) No es facilite la informació o la documentació sol·licitada (...).

L'Ajuntament de Castelló de Rugat encara no ha remès a esta institució l'informe requerit amb data 08/10/2024; per tant, ha incomplert el termini legal màxim d'un mes (article 31.2 de la citada Llei 2/2021).

Si l'Ajuntament de Castelló de Rugat es nega a col·laborar amb el Síndic de Greuges, es farà constar en les resolucions que posen fi al procediment, així com en els informes anuals, especials i extraordinaris que emeta el Síndic de Greuges davant de les Corts Valencianes, i en este cas s'indicarà també la identitat de les persones responsables.

La persistència en les actituds obstaculitzadores que derive en un comportament hostil o sistemàticament entorpidor de les investigacions dutes a terme pel Síndic de Greuges, donarà lloc a un informe especial de caràcter monogràfic, en el qual s'identificaran les autoritats i el personal que siguen responsables del que ha succeït.

3 Consideracions a l'Administració

Per tot això, formulem les consideracions següents:

A L'AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE RUGAT

1. **RECORDEM EL DEURE LEGAL** de contestar en el termini legalment establert, expressament i motivadament, a les sol·licituds que la ciutadania presente davant d'eixa administració pública, d'acord amb el que preveu l'article 21 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques
2. **RECOMANEM** que acomode l'actuació administrativa als principis d'eficàcia, economia i celeritat establerts en l'article 103 de la Constitució.
3. **RECOMANEM** que, si no ho haguera fet encara, done resposta expressa i motivada a la sol·licitud d'inici d'un procediment de responsabilitat patrimonial.
4. **RECORDEM EL DEURE LEGAL** de col·laborar amb el Síndic de Greuges, facilitar-li la informació sol·licitada i contestar a les recomanacions, els suggeriments o els recordatoris de deures legals efectuats.

Segons la llei que regula esta institució, les administracions a les quals van dirigides les nostres consideracions estan obligades a enviar-nos, en el termini màxim d'un mes, un informe on manifestaran si accepten estes consideracions. Si les accepten, hauran d'indicar les mesures que adoptaran per a complir-les. Si no les accepten, hauran de justificar la seua resposta.

Finalment, esta Resolució es notificarà a totes les parts i es publicarà en www.elsindic.com/va/actuacions.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana